

Kunstenaar Constant Nieuwenhuys overleden

Door onze verslaggevers, Volkskrant.nl, 02 augustus 2005

De kunstenaar Constant Anton Nieuwenhuys is maandag op 85-jarige leeftijd in Utrecht overleden. Nieuwenhuys was al lange tijd ziek...

In 1948 was Nieuwenhuys een van de oprichters van de kunstenaarsbeweging Cobra, afgeleid van de namen van de hoofdsteden Kopenhagen, Brussel en Amsterdam. Hij schilderde onder het pseudoniem Constant. Hij werd in 1920 geboren in Amsterdam en bezocht daar van 1939 tot 1942 de Kunstnijverheidsschool en de Rijksacademie. Eind jaren veertig richtte hij met onder anderen Appel en Corneille de Nederlandse Experimentele Groep op, die vlak daarna overging in Cobra.

Nieuwenhuys schreef in de naoorlogse jaren veel manifesten en artikelen waarin hij pleitte voor een nieuwe maatschappij met moderne kunst. Hij had daarbij de belevingswereld van kleine kinderen als ideaal. Die kunnen, stelde hij, spontaan hun gevoelens uiten. Hij vond een schilderij niet alleen een bouwsel van kleuren en lijnen, 'maar een dier, een nacht, een schreeuw, een mens, of dat alles samen'.

Vanaf de jaren zestig bracht Constant zijn ideeën over een nieuwe samenleving samen in het project Nieuw Babylon. Het project kreeg in 1999, met een overzichtstentoonstelling in New York, een laatste nieuwe waardering. Ook werd het getoond tijdens de 11de editie van de Documenta, in 2002.

Volgens Karel Appel bleef Constant tot het laatst toe geëngageerd. 'Toen wij elkaar een jaar geleden ontmoetten, sprak hij zoals hij altijd sprak: vriendelijk maar fanatiek.' Volgens architect Rem Koolhaas heeft Constant met Nieuw Babylon veel architecten aan het denken gezet. 'Hij was een voorbeeld van durf.'